

Medexpress, 2021-05-01 09:45

Działania systemowe w obszarze szczepień ochronnych

Fot. Getty Images/iStockphoto

Pandemia COVID-19 sprawiła, że szczepienia stały się wiodącym tematem dyskusji publicznej, ale również znacząco przyspieszyła tempo wprowadzania zmian systemowych oraz digitalizację ochrony zdrowia. Ważne, aby te osiągnięcia mogły stanowić wstęp do dalszego rozwoju i na stałe wpisały się w funkcjonowanie systemu ochrony zdrowia działając na rzecz pacjentów, zwiększając dostępność do usług medycznych i bezpieczeństwa pacjentów.

Pandemia m.in. przyspieszyła prace nad centralnym rejestrem osób zaszczepionych – na razie tylko przeciw COVID-19, ale można się spodziewać, że rozwiązanie zostanie rozszerzone na inne szczepienia i docelowo powstanie **elektroniczna karta szczepień, scalona z Internetowym Kontem Pacjenta**. Takie rozwiązanie funkcjonalnie ułatwiłoby przypominanie o szczepieniach, zarówno zalecanych, jak i obowiązkowych. Umożliwiłoby to weryfikację poziomu uodpornienia pacjenta przy każdym kontakcie z uprawnionymi pracownikami ochrony zdrowia. Ww. możliwości już są w widoczne w IKP oraz wykorzystywane. Rodzice, czy opiekunowie prawni, którzy mają „podpięte” dziecko do swojego konta, są informowani o zbliżającym się terminie obowiązkowego szczepienia. Takie systemy przypominające o potrzebie szczepienia są jednym z najskuteczniejszych metod podnoszenia wyszczepialności przeciw chorobom zakaźnym dorosłych.

W czasie pandemii zapadły również dwie fundamentalne dla procesu szczepień – choć na razie tylko przeciw COVID-19 – decyzje. Pierwsza, o dopuszczeniu do wykonywania szczepień przedstawicieli innych niż lekarze oraz pielęgniarki i położne, zawodów medycznych. Znowelizowane w styczniu 2021

roku przepisy pozwalają wykonywać szczepienia między innymi, farmaceutom, fizjoterapeutom i higienistkom szkolnym, pod warunkiem odbycia koniecznego szkolenia. W marcu 2021 roku Sejm uczynił kolejny krok - minister zdrowia będzie mógł, w drodze rozporządzenia, dopuścić do kwalifikowania do szczepień inne zawody medyczne. To oznacza, że nie tylko lekarze, ale też pielęgniarki i położne, a być może również farmaceuci fizjoterapeuci, diagnosty laboratoryjni i ratownicy medyczni, będą mogli przeprowadzać samodzielnie kwalifikację do szczepień. Wzorem innych krajów europejskich - szczepienia dorosłych powinni wykonywać farmaceuci w aptekach.

W przypadku **szczepień w aptekach** możliwe są różne warianty. Pacjent posiadający już wypisaną receptę, realizuje ją w aptece, gdzie proponowane jest również zrealizowanie usługi szczepienia, pod warunkiem, że kwalifikacja do szczepienia jest nadal ważna. W innym wariantcie, bardziej rozszerzonym farmaceuta wydaje pacjentowi szczepionkę na podstawie wystawionej recepty a także może zaproponować pacjentowi wykonanie kwalifikacji do szczepienia oraz wykonania samego szczepienia w aptece. Jednak w tym przypadku niezbędny jest dostęp do elektronicznej dokumentacji medycznej pacjenta, gdzie fakt wykonania szczepienia musi być odnotowany. W wariantcie najbardziej obszernym farmaceuta ma możliwość wystawienia recepty refundowanej. Wszystkie ww. działania mają na celu zwiększenie dostępności do szczepień ochronnych, zaszczepienie dużej populacji, a tym samym podniesienie wyszczepialności społeczeństwa.

W Krajowym Planie Odbudowy na lata 2021-2027 dużo miejsca zajmuje rozdział poświęcony zwiększeniu efektywności, dostępności i jakości systemu ochrony zdrowia poprzez zapewnienie wystarczających zasobów oraz przyspieszenie wdrażania usług e-zdrowia. Warto podkreślić, że obok rozwoju kadr systemu ochrony zdrowia oraz wzmocnienia potencjału uczelni medycznych, a także rozwoju badań naukowych i sektora farmaceutycznego ważne miejsce zajmuje rozwój publicznych usług cyfrowych. „*W perspektywie strategicznej do 2030 r. planowany jest dalszy rozwój publicznych usług cyfrowych m.in. poprzez wdrożenie centralnej e-rejestracji, Elektronicznej Dokumentacji Medycznej, **elektronicznej karty szczepień** oraz rozwój i upowszechnienie istniejących rozwiązań - IKP, e-wizyty, e-skierowania...* **Porozumienie na Rzecz Dobrych Praktyk w Szczepieniach** w swoich działaniach będzie skupiać się na wdrożeniu ww. planów, tak aby przyniosły one pozytywny wymiar, zarówno dla pacjentów, jak i dla całego systemu ochrony zdrowia.

Więcej: